

Forhold og, under de foreskrevne Former, vilde blive et meget vægtigt Moment i Regjeringens Overveelse om, hvem den skulde falde til Præst, uden at Regjeringen dog derfor vilde tage den tilbørlige Indflydelse paa Valget. Men jeg vil derhos sige, at jeg tillige i Regjeringens Forslag finder en naturlig Begyndelse. Det er jo ikke sagt, at man i Birkeligheden faaer en større Frihed eller faaer udrettet noget Nyttigere, fordi man paa Papiret faaer sig tillagt Noget, der seer ud som en afgjørende Ret. Det, hvorpaa det vil komme an i Birkeligheden, er, i hvilken Udstrækning man for Alvor kan bruge en saadan Ret. Jeg troer, at ogsaa jeg har nogen Oplysning i christelig Henseende, men jeg vilde dog maaskee være bange, om man i dette Forhold gav mig paa eengang paa en Sognemenigheds Begne en altfor stor Ret og det dermed følgende Ansvar. Jeg har saaledes ikke Noget imod at stemme for det Forslag, som foreligger fra Regjeringens Side, naar man lader blive staaende i dets § 5, hvad der nu staaer. Men jeg troer, at det ærede Fleertal ikke rigtigt har opfattet den egentlige Betydning af dette, at det kun er i Tilfælde af Genstemmighed, at Ministeren skal være bunden til at indstille den Valgte til Præst. Der er i Birkeligheden en principiel Forskjel imellem Regjeringsforslaget og Fleertallets Forslag, med Hensyn til dette Punkt. Forholdet kan ikke opfattes saaledes, at det i Tilfælde af Genstemmighed kun er $\frac{1}{4}$, som stemme for Bedkommende. Hvis saa var, kunde det nok synes, at det var en ringe Ting, om man slog $\frac{1}{4}$ af og sagde, at man skulde blive staaende ved de $\frac{3}{4}$. De Herrer overseer herved, at, naar der er Genstemmighed tilstede, saa fremkommer der slet intet Mindretal, hvorimod der gennem den Forandring, som de foreslaae, netop vil komme et Mindretal og et Fleertal frem for Dagens Lys, og dermed ere vi inde paa et heelt andet System, paa Noget, som vel kan passe i en Sammenhæng, hvor det endelige Valg af Præsten tilkommer Menigheden, men der som sagt ikke hører hjemme i Regjeringens System. Hvis man imidlertid gaar ind paa Fleertalsforslaget under Nr. 10, saa indtræder det Tilfælde, hvori jeg absolut maa paatale Mindretallets Ret. Jeg er over-

bevist om, at, naar man bliver staaende ved Regjeringens Forslag, saa vil og kan Regjeringen paa mange Maader tage Hensyn ogsaa til Mindretallets Tarv; men jeg er ligeledes overbevist om, at naar man gaar over til at lade vælge efter Majoritet, og det selv kvalificeret Majoritet — thi det gjør ingen Forskjel her —, saa vil Forholdet baade i Birkeligheden og tillige i Mindretallets Forestilling blive et saadant, at man nødvendigviis maa gjøre Noget for at sikkre Mindretallet. Det er disse Hensyn, der have bestemt mig til at stille mit Endringsforslag. Naar min ærede Nabo tilhøre (Hasle) meente, at det havde faaet en mindre god Affattelse, saa skal jeg dertil bemærke, at jeg med Overlæg har holdt paa, at der i dette Tilfælde skulde kræves 20 Familiefædre, Enker eller andre Personer med Huusstand i Sognet selv, fordi jeg ikke vilde indbringe Noget, der kunde synes at se ud, som om jeg her vilde indsmugle noget Unødvendigt. Jeg vilde, at det skulde staa klart for Thinget, at mit Forslag kun gik ud paa at sikkre Mindretallet i Sognet selv. Man behøver heller ikke her at gaar videre, idet man, som bekendt, under andre Former og i Genhold til en anden Lov kan oprette Valgmenigheder. Jeg har dog under de Omstændigheder, hvorom der her er Tale, ikke kunnet finde det andet end billigt, at man tillige tilstede Mindretallets Brugten af Kirken paa den Tid, da Sognepræsten og Menigheden ikke bruger den. Endelig har jeg, for at sikkre mig imod den Indvending, at hvis man saaledes kunde oprette Valgmenigheder, vilde den lidenskabelige Stemning, som kunde komme frem efter et Nederlag ved Præstevalget, let influere paa Mindretallet og bringe det til at benytte denne Ret, foreslaaet at man dog ikke maatte oprette en saadan Valgmenighed før Aar og Dag, efterat den nye Præst var indsat, hvorved de Bedkommende vilde have faaet Tid til at funde sig og til at erfare, om de dog ikke ogsaa kunde komme til at betragte den valgte Præst som deres Præst.

Jeg kan, efter det her Auferte, som sagt, stemme for Regjeringens Forslag, og jeg forbeholder mig at stemme over Fleertallets Forslag under Nr. 10 til § 5, saaledes som jeg